

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра філософії та суспільно-політичних наук

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни
«МЕТОДИКА І ТЕХНІКА ПОЛІТОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	052 «Політологія»
назва освітньої програми	«Політологія»
статус	обов'язкова

Краматорськ
ДДМА

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ з навчальної дисципліни «МЕТОДИКА І ТЕХНІКА ПОЛІТОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальності 052 «Політологія», освітня програма «Політологія».

Розробник:

_____ Н. Л. Стешенко, канд. істор. наук, доцент

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми:

Керівник групи забезпечення:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та соціально-політичних наук, протокол № _____ від _____ р.

В. о. завідувача кафедри:

_____ Є. В. Болотіна, канд. філос. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту, протокол № _____ від _____ р.

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є. В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

«Методика і техніка політологічних досліджень» є нормативним курсом для спеціальності «Політологія» і вивчається в першому семестрі III курсу. Завданням курсу є підвищення освітнього рівня, формування практичних навичок та вмій для самостійного проведення політологічного дослідження. Навчальна дисципліна передбачає опанування певним інструментарієм, засвоєння методологічних парадигм політичної науки. Студенти в процесі вивчення курсу повинні оволодіти методикою та технікою політологічного дослідження, емпіричними методами збору, фіксації та обробки інформації, основами інтерпретації та оприлюднення результатів дослідження.

Однією з найважливіших форм засвоєння знань є семінарські заняття, які сприяють виробленню у студентів умінь і навичок самостійно працювати, творчо мислити, на практиці застосовувати методику і техніку політологічних досліджень.

Мета проведення семінарських занять.

Закріпити теоретичні знання з курсу «Методика і техніка політологічних досліджень», навчити майбутніх політологів самостійно проводити політологічні дослідження, засвоїти навички роботи в дослідницькій групі.

У результаті проведення семінарських занять студенти повинні:

знати:

- основні методологічні підходи дослідження політичних явищ та процесів, які використовуються в сучасній політичній науці;
- особливості використання кількісного та якісного контент-аналізу при політологічному дослідженні інформаційних джерел;
- характер використання методу моделювання для прогнозування розвитку політичних процесів;
- особливості узагальнень та типологізації в результаті обробки даних політологічного дослідження;
- способи і форми подачі отриманої в результаті дослідження інформації, зокрема у вигляді графічних зображень;
- характер написання, види та вимоги до підсумкових документів політологічного дослідження;

уміти:

- використовувати кількісні та якісні методи проведення прикладного політологічного дослідження;
- застосовувати соціологічні методи вивчення політичних явищ та процесів, зокрема анкетування, інтерв'ювання, фокусоване групове інтерв'ю;
- створювати моделі розвитку відносин політичних акторів;
- аналізувати політичні процеси та функціонування політичних інститутів, як на місцевому так і на загальноукраїнському рівні;
- застосовувати теоретичні знання в процесі роботи в дослідницькій групі;
- на належному науково-теоретичному рівні готувати підсумкові документи політологічного дослідження.

Тема 1. Сутність наукового пізнання. Особливості та види політологічних досліджень

1. Гносеологічні основи наукового пізнання.
2. Особливості дослідження політичної сфери суспільства.
3. Типологія політологічних досліджень. Фундаментальні та прикладні політологічні дослідження.

Питання та завдання для обговорення:

1. В чому суть та мета наукового пізнання?
2. Чи можливе досягнення абсолютної істини в процесі наукового пізнання?
3. Які особливості політологічного пізнання?
4. Виділіть спільні та відмінні риси фундаментального та прикладного політологічного дослідження.

Теми есе:

1. Основні світоглядні позиції щодо можливостей наукового пізнання.
2. Прикладні політичні дослідження та їх науковий статус.
3. Основні етапи розвитку наукових досліджень політичної сфери.

Рекомендована література

1. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. К., 2000.
2. Бодуен Ж. Вступ до політології. К. : Основи, 1995.
3. Боришполец К. П. Методи политических исследований : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Аспект, 2005.
4. Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. Чернівці : Рута, 2005.
5. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування : теорія, методологія, практика. К. : Генеза, 2006. 400 с.
6. Кирилюк Ф. М. Політологія. Навчально-методичний комплекс. К. : Центр навч. літ-ри, 2004. 620 с.
7. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
8. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
9. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.

Тема 2. Методологія, методика та техніка політологічного дослідження

1. Методологія як система принципів наукового дослідження.
2. Методика та техніка політологічного дослідження.
3. Методи досліджень у політології. Підходи до класифікації методів політологічного дослідження (В. Бебик, Дж. Мангейм, Р. Річ). Кількісні та якісні методи.

Питання та завдання для обговорення:

1. Охарактеризуйте загальнонаукові, соціологічні та спеціальні політологічні методи.
2. Які правила вибору методів політологічного дослідження?
3. Чим зумовлюється визначення переваг та пізнавальних обмежень викликаних застосуванням кожного метода дослідження?

Теми есе:

1. Реалізація методології дослідження через систему відповідних методів
2. Роль кількісних методів в політологічному дослідженні.
3. Методи політичної аналітики.

Рекомендована література

1. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. К., 2000.
2. Боришполец К. П. Методи политических исследований : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Аспект, 2005.
3. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування : теорія, методологія, практика. К. : Генеза, 2006. 400 с.
4. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень. К., 2005.
5. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
6. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політологічних дослідженнях. Політичний менеджмент. 2006. № 5. С. 3–17.
7. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
8. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.

Тема 3. Теоретико-методологічні основи політологічного дослідження

1. Суть та еволюція методологічних парадигм політичної науки
- 1.1. Позитивізм, біхевіоризм, структурний функціоналізм, теорія конфлікту.
- 1.2. Світ-системний аналіз І. Валерстайна.
- 1.3 Синергетичний підхід, інституціоналізм та неоінституціоналізм, теорія мережевої політики, транзитологічні концепції.

Питання та завдання для обговорення:

1. В чому обмеженість позитивістської методології дослідження суспільних явищ та процесів?
2. Чим обумовлена криза структурно-функціоналістського підходу?
3. Які позитивні функції соціально-політичного конфлікту?
4. В чому складність використання синергетичного підходу для дослідження політичної сфери?

Теми есе:

1. Постмодерністські концепції політики.
2. Теорії політичної модернізації.
3. Глобалізаційні підходи до аналізу політики.

Рекомендована література

1. Байме К. Політичні теорії сучасності / Клаус фон Байме пер. з нім. М. Култаєвої та М. Бойченка. Київ : Стилос, 2008. 396 с.
2. Бойко-Бойчук Л. Синергетика як методологічний підхід у дослідженнях соціальних наук. Людина і політика. 2003. № 5. С. 56–63.
3. Бодуен Ж. Вступ до політології. К. : Основи, 1995.
4. Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. Чернівці : Рута, 2005.
5. Кирилюк Ф. М. Новітня політологія. К. : Центр уч. л-ри, 2009. 564 с.
6. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
7. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
8. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина ХІХ – початок ХХ століття). К. : Стилос, 2001. 585 с.

Тема 4. Система організації та проведення політологічного дослідження

1. Науково-організаційний менеджмент. Актуальність проблеми дослідження, визначення мети і завдань.
2. Процедурно-методична частина. Програма політологічного дослідження та її основні елементи.
3. Робочий план, інструментарій польового дослідження.
4. Правила роботи та етичні норми дослідника.

Питання та завдання для обговорення:

1. Чим обумовлюється актуальність проблеми?
2. В чому полягає роль гіпотези в політологічному дослідженні?
3. Яким чином апробується інструментарій дослідження?
4. Які проблемами морального-етичного плану можуть виникнути в процесі політологічного дослідження?

Теми есе:

1. Визначення новизни та практичної значимості в процесі політологічного дослідження.
2. Роль особистості вченого в ефективності дослідження.
3. Проблеми колективної взаємодії в процесі польового етапу дослідження.

Рекомендована література

1. Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. Чернівці : Рута, 2005.
2. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень. К. : Центр навч. літ., 2004. 212 с.
3. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
4. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
5. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.
6. Піча В. М. Соціологія: загальний курс. К. : Каравела., 2000.
7. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень. К., 2005.
8. Черниш Н. Й. Соціологія. Курс лекцій. Львів, 2004.

Тема 5. Інформаційна база політологічного дослідження

1. Роль інформації в науковому дослідженні.
2. Види інформаційних джерел. Поняття документа.
3. Види наукових документів та їх структура.
4. Принципи збору інформації в політологічному дослідженні.
5. Роль інформаційних технологій в забезпеченні політологічних досліджень.

Питання та завдання для обговорення:

1. Обґрунтуйте чи заперечте думку про те, що сучасне суспільство є інформаційним суспільством.
2. Якій інформації треба надавати перевагу в процесі прикладного політологічного дослідження.
3. Виділіть основні етапи обробки інформації.
4. Які ви знаєте типи інформаційних даних.

Теми есе:

1. Суть та особливості «інформаційного вибуху» в сучасному суспільстві.
2. Використання інформаційних технологій в політологічному дослідженні.

Рекомендована література

1. Боришполець К. П. Методи политических исследований : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Аспект, 2005. 221 с.
2. Говлет М., Рамеш М. Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики. Львів: Кальварія, 2004.
3. Казанцев А. А. Политическая наука: проблемы методологической рефлексии. Обзор круглого стола. Полис. № 6. 2001.
4. Кириллюк Ф. М. Політологія. Навчально-методичний комплекс. К. : Центр навч. літ-ри, 2004.
5. Осипов В. Рабочая книга социолога. М., 2006. 480 с.
6. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. К., 1997.
7. Симонов К. В. Политический анализ. М. : Логос, 2002.
8. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень. К., 2005.
9. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
10. Мангейм Дж. Б. Політологія. Методи исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
11. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.

Тема 6. Аналіз документів в дослідженні політичних явищ і процесів

1. Особливості традиційного аналізу документів.
2. Суть методики контент-аналізу.
3. Змістовий (якісний) контент-аналіз. Методика Q-сортування та попарного порівняння
4. Практика застосування структурного контент-аналізу.
5. Івент-аналіз в дослідженні політичних ситуацій та процесів.

Питання та завдання для обговорення:

1. Виділіть переваги та недоліки традиційного аналізу документів.
2. В чому спільні та відмінні риси змістовного (якісного) та кількісного контент-аналізу.
3. Які особливості використання івент-аналізу для дослідження політичних процесів і ситуацій.

Теми есе:

1. Контент-аналіз як міждисциплінарний метод наукового дослідження.
2. Досвід використання івент-аналізу для дослідження міжнародної політики.
3. Техніка використання методики когнітивного картування.

Рекомендована література

1. Беззуб'як М. Й. Дослідження політичних відносин методом контент-аналізу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук : спец. 23. 00. 01 «Теорія та історія політичної науки». К., Інститут політичних та етнонаціональних відносин, 2003. 18 с.
2. Боришполец К. П. Методы политических исследований : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Аспект, 2005. 221 с.
3. Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. Чернівці : Рута, 2005.
4. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
5. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
6. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.
7. Осипов В. Рабочая книга социолога. М., 2006.
8. Піча В. М. Соціологія : загальний курс. К. : Каравела, 2000.
9. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень. К., 2005.

Тема 7. Використання соціологічних методик у дослідженні політичних явищ та процесів

1. Сутність та види соціологічних методик.
2. Вибірковий метод дослідження соціально-політичних процесів. Види вибірок.
3. Опитувальні методики: анкетування та інтерв'ювання.
4. Вимоги до композиції анкети та формулювання запитань.
5. Методологічні аспекти роботи інтерв'юера в політологічному дослідженні.
6. Методика проведення фокусованого групового інтерв'ю.

Питання та завдання для обговорення:

1. Чим обумовлене використання соціологічних методик для дослідження політичної сфери?
2. Охарактеризуйте суть вибіркового метода.
3. Які види вибірок найчастіше застосовуються в політологічному дослідженні?
4. Виділіть переваги та недоліки методу інтерв'ювання.
5. Розкрийте основні вимоги до композиції анкети.

Теми есе:

1. Методика роботи інтерв'юера в процесі політологічного дослідження.
2. Використання масових соціологічних опитувань у виборчих технологіях.

Рекомендована література

1. Бурдье П. Социология политики. М., 1993.
2. Гідденс Е. Соціологія. К. : Основи. 1999.
3. Доцяк І. Ставлення молоді Івано-Франківщини до проблем євроатлантичної інтеграції України: досвід соціологічного моніторингу. Молодіжна політика: проблеми та перспективи : матеріали V Міжнародної наук.-практ. конф., м. Дрогобич, 18–19 квітня 2008 р. / за ред. С. Щудло. Дрогобич, 2008. С. 161–165.
4. Мангейм Дж. Б. Политология. Методи исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
5. Мягков А. Ю. Використання експертних оцінок при діагностиці нещирих відповідей респондентів. Соціологічний журнал. 2002. № 3. С. 98–111.
6. Осипов В. Рабочая книга социолога. М., 2006. 480 с.
7. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.
8. Панина Н. Методика проведения социологических исследований. К., 2001.
9. Піча В. М. Соціологія : загальний курс. К. : Каравела, 2000.
10. Черниш Н. Й. Соціологія. Курс лекцій. Львів, 2004.

Тема 8. Експертні оцінки у вивченні політичних явищ та процесів

1. Роль експертних висновків у політичній практиці.
2. Методика та техніка підбору експертів з дослідження політичних процесів.
3. Методика організації колективної та індивідуальної роботи експертів.
4. Підготовка підсумкових матеріалів експертного дослідження.

Питання та завдання для обговорення:

1. Хто може вважатись експертом у сфері політичних відносин? Охарактеризуйте необхідні для цього професійні та особистісні якості.
2. Яка, на Вашу думку, роль експертів в сучасній українській політиці?
3. Які вимоги до експертних висновків?

Теми есе:

1. Досвід використання експертних оцінок в системі міжнародних відносин.
2. Використання експертних оцінок для політичного прогнозування.

Рекомендована література

1. Боришполец К. П. Методи политических исследований : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Аспект, 2005.
2. Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. Чернівці : Рута, 2005.
3. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. К. : Генеза, 2006. 400 с.
4. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень. К. : Центр навч. літ., 2004. 212 с.
5. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
6. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина ХІХ – початок ХХ століття). К. : Стилос, 2001. 585 с.
7. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
8. Осипов В. Рабочая книга социолога. М., 2006.
9. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.] ; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.
10. Фукуяма Ф. Великий крах. Людська природа і відновлення соціального порядку / пер. з англ. Львів : Кальварія, 2005.

Тема 9. Вивчення політичних процесів за допомогою прикладного моделювання

1. Використання методики моделювання для вивчення політичних ситуацій та процесів.
2. Формалізація змістовних моделей політичної дійсності.
3. Динамічні моделі як засіб опису поведінки політичних систем та суб'єктів: «дилема в'язнів», «гонка озброєнь», «вирва причинності».

Питання та завдання для обговорення:

1. В чому полягає особливість застосування моделювання для дослідження політичних ситуацій та процесів.
2. Які Ви знаєте види моделей? Охарактеризуйте їх.
3. Розкрийте суть «теорії ігор».
4. Використання яких моделей найоптимальніше для аналізу сучасної української політики.

Теми есе:

1. Виникнення та еволюція моделювання як методу наукового пізнання.
2. Квантифікація та формалізація змістовних моделей політичних ситуацій та процесів.
3. Практика використання динамічних моделей в дослідженні політичної сфери.

Рекомендована література

1. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. К., 2000.
2. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. К. : Генеза, 2006. 400 с.
3. Казанцев А. А. Политическая наука: проблемы методологической рефлексии. Обзор круглого стола. Полис. №6. 2001.
4. Кирилюк Ф. М. Політологія. Навчально-методичний комплекс. К. : Центр навч. літ-ри, 2004.
5. Короткий оксфордський політологічний словник / пер. з англ. ; за ред. І. Макліна, А. Макмілана. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005.
6. Лебедева М. М. «Воронка причинности» при исследовании мировых политических процессов. Полис. № 5. 2002.
7. Лазоренко О. В., Лазоренко О. О. Теорія політології. навч. посібн. К. : 1996.
8. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
9. Мелешкина Е. Ю. «Воронка причинности» в электоральных исследованиях. Полис. № 5. 2002.
10. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.

Тема 10. Використання методу ухвалення рішень в політологічному дослідженні

1. Сутність методу ухвалення політичних рішень. Роль політичних рішень в реалізації владних повноважень.
2. Класифікація політичних рішень. Види та процедури.
3. Теоретико-методологічні підходи до ухвалення рішень в державній політиці. Раціоналізм та інкременталізм.
4. Методи ухвалення політичних рішень: проблеми ефективності.

Питання та завдання для обговорення:

1. Чи можлива реалізація раціональної моделі ухвалення рішень в політиці?
2. Розкрийте логічну структуру процедури ухвалення політичного рішення.
3. В чому особливості ухвалення рішень в сучасній українській політиці?
4. Які ви бачите методики удосконалення процесу ухвалення політичних рішень?

Теми есе:

1. Роль формальних (правові) та неформальних центрів в ухваленні політичних рішень.
2. «Модель смітника» в ухваленні рішень в державній політиці.
3. Особливості ухвалення політичних рішень в сучасній українській політиці.

Рекомендована література

1. Боришполець К. П. Методи политических исследований : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Аспект, 2005.
2. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування : теорія, методологія, практика. К. : Генеза, 2006. 400 с.
3. Говлет М. Рамеш М. Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики. Львів, Кальварія, 2004. 320 с.
4. Кирилюк Ф. М. Політологія. Навчально-методичний комплекс. К. : Центр навч. літ-ри, 2004. 640 с.
5. Кухта Б. Л. Політична влада та її рішення. Львів : ЦПЛ, 2006. 240 с.
6. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.
7. Шляхтун П. П. Політологія (теорія та історія політичної думки) : підручник. К., 2002.

Тема 11. Аналіз даних та підготовка підсумкових документів політологічного дослідження

1. Аналіз даних та контрольний бланк оцінки дослідження.
2. Види підсумкових документів. Вимоги до написання звіту.
3. Графічні форми подачі інформації.
4. Підготовка аналітичних висновків та практичних рекомендацій за результатами дослідження.

Питання та завдання для обговорення:

1. Які завдання допомагає вирішувати контрольний бланк оцінки дослідження?
2. Виділіть спільні вимоги до всіх видів підсумкових документів.
3. Які переваги надає використання графічних засобів подачі інформації?
4. Розкрийте суть та мету практичних рекомендацій за результатами дослідження.

Теми есе:

1. Підготовка матеріалів для засобів масової інформації за результатами політологічного дослідження.
2. Практика використання графічних форм подачі інформації при аналізі виборчих процесів в Україні.

Рекомендована література

1. Боришполець К. П. Методи политических исследований : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Аспект, 2005. 221 с.
2. Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. Чернівці : Рута, 2005.
3. Доцяк І. Ставлення молоді Івано-Франківщини до проблем євроатлантичної інтеграції України: досвід соціологічного моніторингу. Молодіжна політика: проблеми та перспективи : матеріали V Міжнародної наук. -практ. конф., м. Дрогобич, 18–19 квітня 2008 р. / за ред. С. Щудло. Дрогобич, 2008. С. 161–165.
4. Мангейм Дж. Б. Политология. Методы исследования : пер. с англ. / Дж. Б. Мангейм, Р. Г. Рич. М. : «Весь мир», 1997.
5. Політична наука : Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. 320 с.
6. Осипов В. Рабочая книга социолога. М., 2006. 480 с.
7. Панина Н. Методика проведения социологических исследований. К., 2001.
8. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень. К., 2005.